

ឆ្នាំទី ២ លេខ ១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៣

ការចេញផ្សាយរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
A Publication of the Cambodian Agricultural Research and Development Institute

លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ នៃសត្វកណ្តុរព្រៃ

សត្វកណ្តុរដែលប្រទះឃើញសំបូរជាងគេនៅស្រែកសិករ ក្នុងតំបន់វាលទំនាបនៃប្រទេសកម្ពុជា រួមមានពួកកណ្តុរព្រៃ (កណ្តុរធំ) (*Bandicota indica*) និងពួកកណ្តុរស្រែ (កណ្តុរបាយ) (*Rattus argentiventer*) ។ សត្វកណ្តុរបានបំផ្លាញផលិតផលដំណាំកសិករតាមរូបភាពយ៉ាងគំរាម ការបំផ្លាញរបស់វានៅលើស្រែផ្ទាល់ និងការបំផ្លាញផលិតផលស្តុក ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំនៅប្រទេសកម្ពុជាយើង កសិករតែងតែជួបប្រទះនូវការបាត់បង់ទិន្នផលយ៉ាងសន្ធឹកសន្ធាប់ ពីពួកសត្វកណ្តុរជាពិសេសគឺសត្វកណ្តុរ ។ ការសិក្សាស្វែងយល់ពីលក្ខណៈជីវសាស្ត្រនៃសត្វកណ្តុរ ជាចំណុចចាប់ផ្តើមដំបូងសំរាប់ធ្វើការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ដើម្បីធ្វើការគ្រប់គ្រងសត្វកណ្តុរ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងនិរន្តរភាព ។

លក្ខណៈពិសេសផ្សេងៗនៃសត្វកណ្តុរព្រៃ

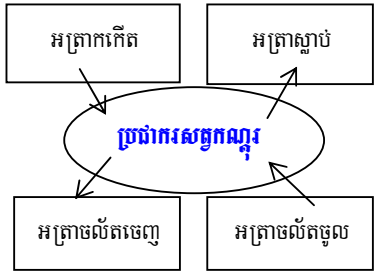
- ◆ ចំណីរបស់សត្វកណ្តុរគឺស្រូវ សត្វល្អិត ស្លៅ បន្លែ ផ្លែឈើ និងសត្វផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត
- ◆ សត្វកណ្តុរបំផ្លាញដំណាំស្រូវនៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់
- ◆ សត្វកណ្តុរចូលចិត្តរករកដើម្បីរក្សាទុកដុំអោយដុះលូតលាស់ខ្លាំង និងមុតល្អ
- ◆ កណ្តុរចូលចិត្តរស់នៅជាហ្លួង ក្រុមទៅតាមប្រភេទរបស់វា និងធ្វើសកម្មភាពនៅពេលយប់
- ◆ ចក្ខុវិញ្ញាណរបស់សត្វកណ្តុរខ្សោយ តែពួកវាមានវិស័យអាចប្រើជំនួសភ្នែកវាបាន ។

ជីវិតសត្វកណ្តុរ

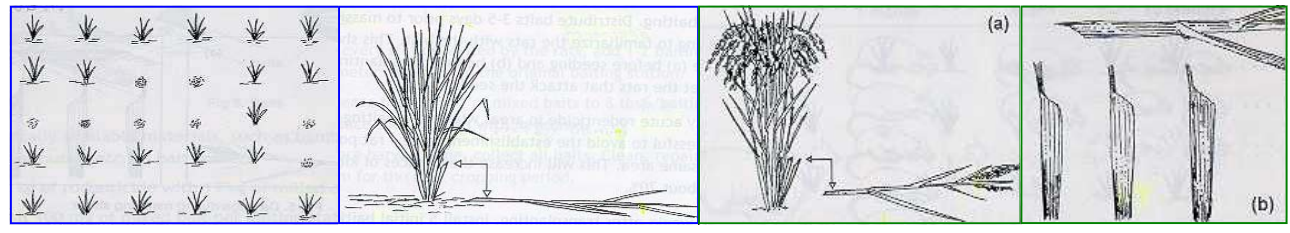
- សត្វកណ្តុរធ្វើនក្កកដី នៅតាមភ្លើស្រែ ក្នុងគុម្ពព្រៃ ដីទួល
- សត្វកណ្តុរធ្វើសំបុកនៅលើមែកឈើ
- សត្វកណ្តុរធ្វើសំបុកនៅតាមអាគារចាស់ៗ
- សត្វកណ្តុរធ្វើសំបុកនៅតាមគេហដ្ឋានរស់នៅ ។

គត្តាអំណត់ប្រែប្រួលនៃសត្វកណ្តុរក្នុងតំបន់

- ◆ ការកកើតនៃសត្វកណ្តុរ
- ◆ អត្រានៃការស្លាប់របស់សត្វកណ្តុរ
- ◆ ការហូរចូលរបស់សត្វកណ្តុរពីតំបន់ផ្សេង
- ◆ ការចល័តចេញរបស់សត្វកណ្តុរពីតំបន់

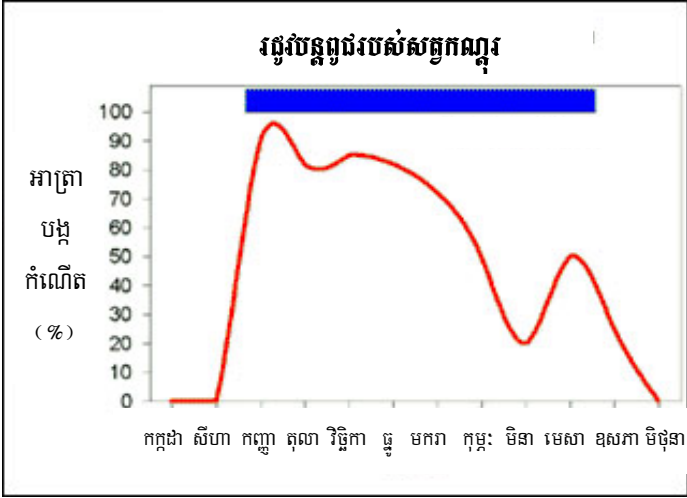
ស្នាមបំផ្លាញរបស់សត្វកណ្តុរលើដំណាំស្រូវ

ស្នាមកាត់របស់សត្វកណ្តុរក្រោយពេលស្លុង ស្នាមកាត់របស់សត្វកណ្តុរពេលស្រូវបែកគុម្ព ស្នាមកាត់របស់សត្វកណ្តុរពេលស្រូវជិតទុំ

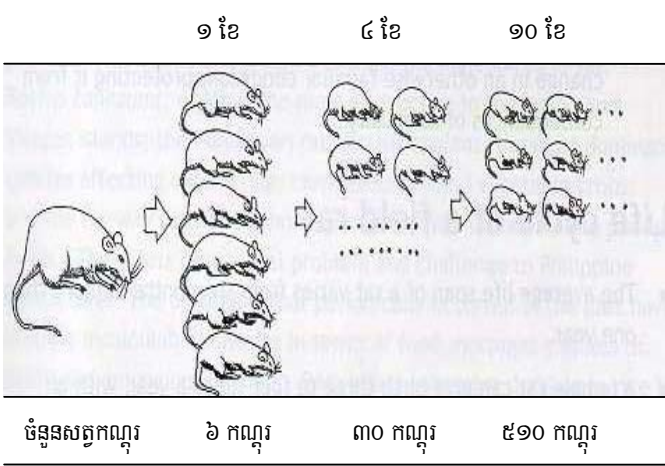
ការកើតនៃសត្វកណ្តុរតាមដំណាក់កាលដំណាំស្រូវ

- សត្វកណ្តុរចាប់ផ្តើមធ្វើការបង្កកំណើតជាបន្តបន្ទាប់ ចាប់ពីស្រូវបែកគុម្ពអតិបរមា រហូតដល់ពេលប្រមូលផល ។
- ការបន្តពូជអាចធ្វើឡើង ៣លើក ក្នុងមួយរដូវដាំដុះនៃដំណាំស្រូវ
- កណ្តុរស្រែបង្កកំណើតចាប់ពីខែសីហា ដល់មិថុនា ។ អត្រាបង្កកំណើតកើនឡើងខ្ពស់ក្នុងចន្លោះ ខែសីហា និងកុម្ភៈ ។
- ជាការប្រសើរ ត្រូវធ្វើការកំចាត់សត្វកណ្តុរ នៅមុនពេលកណ្តុរកកើតកូនចំនួនច្រើន (មុនពេលមានការបំផ្លាញលើដំណាំស្រូវ) ។

កំណើននៃសត្វកណ្តុរ

- សត្វកណ្តុរញឹកញាប់ក្នុងមួយលើកបានចំនួនជាមធ្យមពី ៦-៨ កូន
- សត្វកណ្តុរញឹកញាប់អាចកើតកូនជាមធ្យម ៣-៤ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ
- លទ្ធភាពនៃការបង្កើតកូនអាស្រ័យលើបរិមាណនៃចំណីអាហារដែលស្ថិតនៅតាមកន្លែងរស់នៅនៃសត្វកណ្តុរនិងលក្ខខណ្ឌបរិស្ថានរបស់វា ។
- រយៈពេល ១០ខែ សត្វកណ្តុរញឹកញាប់អាចកើតកូនចៅជាបន្តបន្ទាប់បានចំនួន ៥១០ កណ្តុរ ជាមធ្យម ។

វដ្តជីវិតនៃសត្វកណ្តុរ

- ⌚ កណ្តុរស្រែអាចរស់បានរយៈពេលជាមធ្យមពី ៦ខែ ទៅជាង ១ឆ្នាំ
- ⌚ សត្វកណ្តុរពេញវ័យនៅអាយុ៣ខែ ហើយអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការបង្កកំណើតបាន
- ⌚ ក្រោយពីកណ្តុរកើតកូនភ្លាម វាអាចបន្តការបង្កកំណើតតទៅទៀតបាន
- ⌚ សត្វកណ្តុរឈ្មោល ២-៣ អាចធ្វើការបង្កកំណើតជាមួយកណ្តុរញឹកញាប់រយនៅក្នុងតំបន់តែមួយ
- ⌚ សត្វកណ្តុរដើមក្នុងរយៈពេល ២១ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលវាធ្វើការបង្កកំណើតជាមួយសត្វកណ្តុរឈ្មោល ។

